

# MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyan hetenkint egyszer: vasárnap.

**Szerkesztőségi iroda:** Fischel Flórip könyvnyomdája helyiségében. Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Pénteken és Szombaton 11 — és 4 óráig. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Margittai József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

**Kiadóhivatal:** Fischel Flórip könyvnyomdája Csáktornyán. A külföldiek az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések intényesen számítottak

**Előfizetési árak:**

Egész évre	4 frt
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „
Egyes szám 10 kr.	

Hirdetések még elfogadottak: Budapest: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Duka M., Oppel A., és Daube G. L. és társánál. Frankfurt a/M.: Daube G. L. és társánál.

Nyilttör pottisora 10 kr.

Csáktornya, 1887. jan. 20.

A csáktornyai és perlaki kir. jár. bíróságok múlt évi ügyforgalmi kimutatásai fekszenek előttünk. Amily érdekesek e statisztikai adatok, ép oly tanulságosak is azok, amennyiben párhuzam vonható a két bíróság ügyforgalmáról s a munka mennyiségéről. A párhuzam megvonását, s az összehasonlítást az érdekelt szakértőkre bizzuk, mi itt csak konstatálni óhajtjuk, hogy a csáktornyai járásbíróság az unikumok közé tartozik, mert nem hagyott hátraleköt a perlaki járásbíróságnál maradt 2765 hátralék, ami épen egy bírónak munkája lett volna. Csáktornyán 3 bíró s 1 aljegyző. Perlakon 2 bíró s 1 aljegyző vállaira neheznek a rengeteg számok. A perlaki járásbíróság restantáinak tehát a fogalmazó személyzet kevés volta az oka. Két bírótól és egy aljegyzőtől emberi erőt meghaladó munkát, senki sem kívánhat. Nemcsak a gyors igazságszolgáltatás, de magyar állami szempontból is szükséges, hogy a perlaki kir. járásbírósághoz még egy bírói állomás rendszeresítésék, mert ha a muraközi nép látja és tapasztalja, hogy vitás érdekei gyors elintézésre nyerne, a magyar államszeme szilárdul. A nép bizalmat helyezi belé s így a magyarság hegemoniáját nemcsak magáévá teszi, de idővel azonosítja magát s így magyar lesz. Tehát a bíróságnak az igazságszolgáltatáson kívül még más fontos hivatása is van s így szükséges, hogy a bíróságok kellő személyzett legyenek ellátva. Hiszünk, hogy a hazai igazságügy kormányán ülők minél előbb segíteni fognak a bajon, mert félt, hogy a 2765 drb. hátralék évről-évre szaporodván, az Alsó Muraköz elégedetlen elemeit is szaporítja s annak magyarosodását is erősen hátráltatja. Konstatálni akarjuk azt is, hogy a perlaki járásbíróság hátralékkal kezdte meg a munkát egy évvel és néhány hónappal ezelőtt s e hátralék az 1836 év elején 1873 számot tett ki, kurrensbe tehát nem lehetett s ily csekély személyzet mellett nem is jöhet a rendes kerékvágásba.

De lássuk a statisztikát!

1.) A csáktornyai kir. járásbíróság ügyforgalma 1886-ban. — A beadványok összes száma 14,374 (1885. évről hátralékból maradt 337; 1886-ban érkezett 14,037.) Ezekből elintéztetett: 14,374, hátralékból semmi sem maradt. — Polgári ügy volt összesen 6211. — Telekönnyvi ügy volt összesen 5615. — Bűnvádi ügy volt összesen 2548. — Elnökségi ügy volt összesen 450.

A bírák tevékenységi kimutatása: Séra István kir. járásbíró urhoz beoztatott: 784 szám, még pedig 4224 polgári, 3257 telekkönnyvi, 365 bűnvádi és 448 elnökségi ügy. Kollarits Mihály kir. aljárásbíró urhoz beoztatott: 4349 szám, még pedig 1841 polgári, 2358 telekkönnyvi, 150 bűnvádi és 2 elnökségi ügy. — Dugovits Pál kir. aljárásbíró urhoz beoztatott 2179 szám, még pedig 146 polgári és 2033 bűnvádi ügy. — Horváth Csongor kir. aljegyző ur a fentebbi számok közül 3565 darabot fogalmazott, még pedig Séra István járásbíró ur részére 3515. Kollarits Mihály aljárásbíró ur részére és 50 drbot.

2.) A perlaki kir. járásbíróság ügyforgalma 1886-ban. — A beadványok összes száma 11,845 (1885. évről hátralékból maradt 1873, 1886-ban érkezett: 9972.) Ezekből elintéztetett: 9000, hátralékból maradt 2765. — Polgári beadvány volt összesen: 3348, ebből elintéztetett 3022 drb., hátralék 326. — Telekönnyvi beadvány volt összesen: 7015, ebből elintéztetett 4592, hátralék 2423. — Bűnvádi beadvány volt összesen 1482, elintéztetett 1466, hátralék 16. — Elnökségi beadvány volt összesen 565, elintéztetett 565.

A bírák tevékenységi kimutatása: Gótz Ferenc kir. járásbíró urhoz beoztatott 6006 szám, elintéztetett belőle 4741 számot, még pedig: 2769 polg., beadványból 2453 (hátr. 316), 3147 telekkönnyvi beadványból: 2198

(hátr. 749), 90 bűnvádi beadványból 90,565 eln. beadványból 565. — Az összes hátralék: 1065. Ezenkívül kisebb polg. peres ügyet: 685 számból elintéztett 449-et (hátr. 236). — Simon Lajos kir. aljárásbíró urhoz beoztatott 4816 számból, elintéztett belőle: 3178 számot, még pedig: 579 polg. beadványból 569 (hátr. 10) 3178 telekkönnyvi beadványból 1560 (hátr. 1552), 1059 bűnvádi beadványból 1049 (hátr. 10). Az összes hátralék: 1572. — Thaly József kir. aljegyző urhoz beoztatott 1023, elintéztett belőle: 891 számot, még pedig: 690 telekkönnyvi beadványból 568 (hátr. 122), bűnv. 333 beadványból 327. (hátr. 6). Az összes hátralék 128.

## A föld keletkezésének és az ember fejlődésének rövid története.

— Felolvasott a csáktornyai Sylvester-estélyen —

Földünk keletkezésének történetével már a klasszikus ókorban foglalkoztak az emberek. Homeros, Aristoteles és Strabo a legszébb költői felfogással tárgyalták e kérdést és e nagy szellemek ábrándos nézete évszázadokon át fenntartotta magát a tudományban.

Még a múlt században is nemesek dilettánsoknak, de komoly tudósoknak is egyik legkedvesebb vesszőparipájuk volt az ókor ábrándos eszméit a föld fejlődéséről ugy a mi elől mintha ezek szigorú tudományos alapon nyugodnának. — Ennek következtében, nemesek, hogy nem tisztázták e kérdést, sőt szaporították a ferde nézetek számát. Már pedig e szép és nagyfontosságú kérdés költői ábránd és subjectív spekulatio útján helyesen soha meg nem fejtethető. Csakis az exakt tudományok, a mechanika a csillagászat és vegytan, melyeknek köréből a képzetet világából vett minden feltevés ki van zárva. ... vannak hivatva e problema megoldására. E tudományoknak óriási haladása tette lehetségessé, hogy korunk legnevezetesebb tudósainak sikerült e költői felfogásokat kellő értékre szállítani és a tudomány állapontjához méltó geológiai rendszert felállítani. Ennek alapján ma már képek vagyunk földünk keletkezéséről oly képet adni, mely ha talán nem is volna maga az igazi valóság, de ehhez minden esetre igen közel jár.

Megkísérlem tehát a föld keletkezésének e egyszerű panorámáját, az ó-erőknek annyi évezredekkel az egymással folytatott titáni harcát. — a t. halgathatóság előtt rövid vonásokban esetenli.

Naprendszerünk az ósidőkben egy összefüggő gáznemű tömeget képezett. E tömeg középpontjában meglepő gyorsulás és sűrűedés következett, mely mag keletkezett, mely forgásnak indult és mozgását közölte az egész tömeggel. — A magot fedő gázburok a központi-erő következtében, mely minden forgó mozgás kísérője — lassankint laposodott, míg végre egy óriási lencsealakot vett fel.

A ködöt sűrűsödésével és a térfogat kisebbsödésével a forgó mozgás sebessége növekedett. Ennek következtében a tömeg széléről egyes gyűrűk leváltak és ezek a kitarthatóság elvénél fogva nemesek megtartották szédítő sebességüket, de a világűr végtelen térségében utjukat tovább folytatták és lassankint gömbökké alakultak.

Igy keletkeztek a legelső vagyis a napról a legtávolabb eső bolygók a Neptun, Saturnus és Uranus.

A sűrűedés és a forgó mozgás sebességének növekedése a levált bolygók számára gyarapodását vonta maga után. De maguk a bolygók sem állhattak ellen e hatalmas levelezők befolyásának, náluk is történtek leválások és ezekből keletkeztek a mellék-bolygók vagyis a holdak. Legutóljára született a Merkúr, mely a naphoz legközelebb áll és ezzel naprendszerünk be volt fejezve. — Az óanyag központi része megmaradt, mint vonzási középpont és ez a nap. Vajjon fog-e még ez új világokat nemzeni: Kamill Flammarion véleménye szerint nem valószínű.

Naprendszerünknek ily értelemben történt keletkezése mellett tanuskodik a nap izzó állapota, a Saturnus gyűrűje, a bolygókra a napgyéplőtől táján végbemenő keringése, a szinképi elemzés által kimutatott égitestek anyagának azonosossága. Mindezeket számbavéve lehetetlen menekülni azon gondolatától, hogy a naprendszerünkben tartozó égitestek mind közös eredetűek és egy anyának

sarjai. — Mennyi idő mulhatott el, míg e kezdetleges ködszerű anyagból naprendszerünk kibontakozhatott és az emberi képzelet messze túlszárnyalja.

Amint földünk levált, az óanyagból kezdett alakulni. A gáztömeg a folytonos melegvesztés által lassankint izzó cseppfolyós anyaggá változott és ragyogó napként tűndökölt a világűr sötét éjjeleiben. ... Ezen állapotot mutatják jelenleg a napunk és az öntényvel bíró állócsillagok.

(Folyt. köv.) Palya M.

## A zalamegyei vendekről.

Irta: Gönczy Ferenc.

(Folytatás.)

A vendék napjában háromszor étkeznek. Reggel az ebédre valót is elkészítik. Reggelire rendszeren tejes kását, borsó levest, ebédre inkább káposzta vagy répa levest (de mindig egy felét) főznek. Reggelinél a pálinka sem igen hiányzik. Vacsorára külön főznek vagy sütnék. Nyáron kün a mezőn, vagy hegyen dolgozások alkalmával — ebédre nem esznek főtt ételt; hanem kenyéret s nagy kerékalakú tejjel dagasztott, vastag kukorica pogácsát s hozzá bort. Vasárnap úgy élnek mint hétköznap. Nagyobb ünnepek alkalmával sütnék húst s különféle — nagyon is primitív készítmény — tésztákat.

A vend asszonyok főzési ügyességéről semmi dicsőretet sem mondhatunk. A tésztafélék készítése illetve sütésében nagyon ügyetlenek, a majorságot is inkább szerezetik főzni, — miután ez kezdetlegesebb — mint sütni. Az étel készítésénél a tisztaságot sem igen veszik figyelembe. A kenyér dagasztásnál pl. sok egyszerűen leveszi a fején lévő kendőt s a kenyér tésztát bele dagasztja. A milyen szorgalmasak és ügyesek a termények termesztésénél s betakarításánál, oly ügyetlenek azoknak feldolgozásában.

A vendék mint általában a szlávok, nagyon szeretik a pálinkát. Bort a talajviszonyoknál fogva nem igen produkálhatnak, sörhöz is ritkábban jutnak, azért a pálinkával sokkal közelebbi ismeretségben állnak. Gyümölcsöt keveset fogyasztanak, mivel gyümölcsfajuk kevés van s annak kezeléséhez nem is értenek.

Az egészségi állapot a vendek között nem kedvező. Igaz, nincsenek különös betegségeik s a betegedések aránya sem nagy, de ... különösen az idegnek — már első tekintetre feltűnhetik vézna, sovány, sárgás színű egészségtelen alakjuk, mi a vidék talajának vízenyűsége mocsarasága, tehát egészségtelenségének tudható be. A vend nem oly egyszerűtől duzzadt arcú, mint a közellakó Murajtuli horvátok v. a szomszédos magyarok. Életük is rövidszakú.

A Múra melletti községekben, mint: Melence, Izsakócz s Bisztriczén a lakosok egyrésze golyvás, mi a víz minőségében lehelni magyarázatát.

Viseletük, ruházatauk jellemzőt, feltűnő nem mutat, noha a szomszédos nemzetiségektől több tekintetben eltér; vegyülékét képezi — különösen a nőké — s magyar és német viseletnek. A férfiak viselete általában inkább magyaros. Náluk a ruházatnál állandóbb megállapodás nem tapasztalható. Átvesszik keresik, sőt mondhatjuk: hajhászák a divatot, melyet a saját izlésük szerint módosítanak át. Úgy a nők mint a férfiak viselete az „urias“ felé hajlik.

A férfinen a nyári hétköznapokon asszonyaik által font s varrott len- v. kender-vászonból készített, szűkes szellő, rojt nélküli gatyának, ugyanoly szűvett ingben (rövid mellénytel) s hűvösebb időben vékonyka, barnás-fekete kabátban jár. Télen pedig magyar nadrágot, hosszú felöltő alakú kabátot, gyér zintórozással s rövid száru csizmát hordanak.

Vasár s ünnepnapokon fekete posztóból varrt csinos szabásu magyar v. német nadrágot (pantalló), s ugyanoly színű v. halvány vörösen tarkázott rövid kabátot s hosszú száru szabályos, apró ráncozott csizmát viselnek, melynek szárán — némejeiknél különöse színű ezérrákkal kivarrott-czífrázatok vannak. A nő s meglehetősen férfiak urias szabásu téli felső kabátot is hordanak.

(Folyt. köv.)

## Nyilt levél a „Muraköz“ Szerkesztőségéhez.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Becses lapjának az évi 3-ik számában „Ocevidno pitanje iz Podturna“ czim alatt kérdést intéztek a Szerkesztőséghez, hogy az alsó-domborui tűzkárosultak javára gyűjtött könyvradomány a rendelkezési helyére elküldetett-e?

E kérdést érintetlenül hagyni nem akarván, az itteni előjáróság nevében kinyilatkoztatom, hogy Podturen községből könyvradomány ez ideig nem érkezett be.\*

Beküldve lett a mai napig: Perlak város részéről 6 frt 50 kr. készpénz, gabona: élelmi szerek, Draskovecz község részéről 15 frt. Goricsán községből 16 frt 50 kr. Hodosán községből 21 frt. — És végre a folyó hó 8-án a kottorii ifjuság által rendezett táncvigalom tisztá jövedelme o. é. 25 frt 84 kr. a kiknek és illetőleg a nemes szívti adakozóknak községünk, valamint a károsultak nevében mély köszönetemet nyilvánítom!

Köszönetnyilvánításon utólag a gyűjtés befejeztekor amugy is megtörtént volna, ha a podtureni gyűjtés nyilvános említésbe nem hozták is.

Egyébként köszönet a Podturenben gyűjtő és adakozóknak és hiszem, hogy a podtureni t. kérdést intézők azon megyugtató választ nyerendik, miszerint a gyűjtés még folyamatban van és a már befolyt és befolyandó könyvradomány rendelkezési helyére el fog juttatni.

Ezek után vagyok Tekintetes Szerkesztő urnak

Alsó-Domborun, 1887. jan. 18-án

kész szolgája

PICHLER IMRE községi jegyző.

## Nyilt levél a „Muraköz“ Szerkesztőségéhez.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy a kottorii fiatalok által az alsó domborui tűzkárosultak javára rendezett táncszertélyre vonatkozó elszámolásom részére b. lapjában kérjek tért.

Mielőtt azonban számadásomat előterjeszteném, szabadon a rendezőség nevében halás közöretünket nyilvánítani alább felsorolt adakozóknak, kik a soroláshoz tárgyak küldésével, ugyancsak az alább megnevezett teülfizetőknek, kik pénzbeli segélyükkel járultak az eredményhez, melyet a számadások kimutatnak.

A soroláshoz tárgyakat adományoztak Bachrach I. H. N.-Kanizsa, Hirschler testvérek A.-Domboru, Kele Györgyné, Mauzburgi Iovag Saboretti Karolyné, Mórcz Dénesné, özv. Pollák Manóné, Dr Rózsai Manóné, Rabenstein Samuté, Fótisz, Sáfáran József, Scheinberger Károly, Schlesinger Izidor A.-Domboru, Schönfeld Károly N.-Kanizsa, Schönfeld Nándor és Schwarz Samuné Kapovár.

Pénzbeli adományok és teülfizetések: Sipos Károly Perlak 1 frt. Pichler I. A.-Domboru 1 frt, Schlesinger Mór Podturen 50 kr. Ács József Podturen 30 kr. Goricsánecz József Podturen 40 kr. Kluger József Podturen 20 kr. Kluger Mihály Podturen 10 kr. Vranosics József Podturen 20 kr. Vranosics Mihály Podturen 20 kr. Kermán János Podturen 50 kr. Sebal Jakab Podturen 50 kr. S.-bál József Podturen 20 kr. N. N. 20 kr. Krupics György Podturen 20 kr. Kollay Lajos Podturen 50 kr. Brátkovics Henrik N. Kanizsa 50 kr. Szlámek József A.-Domboru 1 frt. Hirschler Miksa A.-Domboru 1 frt. Lövinger Emil A.-Domboru 2 frt. Kele György 50 kr. Rabenstein Artur N.-Kanizsa 1 frt. Neufeld Ödön A. Domboru 1 frt. Rabenstein Viktor 50 kr. Pollák Lipót 50 kr. Saboretti Károly 50 kr. Kohn Samu 50 kr. Prokop N. ménök ur Steier 1 frt. Dr. Bózsai Mór 50 kr. Pollák Henrik 50 kr. Sáfáran János 50 kr. Rabenstein Samu 50 kr. Spiegl József 50 kr. Schönfeld Károly N.-Kanizsa 20 kr. Braun Bernard 30 kr. Scheinberger Károly 1 frt. Kohn Károly A.-Domboru 20 kr. Ilir-chler Jakab A.-Domboru 2 frt. Vratil Tivadar A.-Domboru 50 kr. Összesen 22 frt 70 kr.

\* Lapunk mai kottorii levelében van nyoma a podtureni adakozóknak. Ezen ezeket keresték podtureni olvasóink lapunk múlt számában?

Bevétel tombolából a 72 frt 68 kr., tiszta jövedelem 3 frt 24 kr. Felülfizetés 22 frt 70 kr., az alsó-domborni tűzkárosultak javára belólyt 25 frt 94 kr., mely összeg folyó hó 13-an rendelkezési helyére küldetett.

Kollay Lajos jegyző ur fogadja társadósáért a tűzkárosultak nevében leghálásabb köszönetemet.

Ezzel maradtam a tekintetes Szerkesztő urnak

Kottori, 1887. jan. hó 18-an

alázatos szolgája  
STEINAUER JÓZSEF  
ellenőr.

## H I R E K.

**Kinevezés.** A nm. vallás és közokt. m. kir. Miniszter ur Ó Excellenciájára stridói m. kir. állami elemi népiskolához tan. tóul Horváth Gyula okleveles tanítót, e lapok munkatársát nevezte ki.

**Csáktornya város képviselő testülete** f. hó 7-én és folytatólag 15-én tartott ülésében elhatározta, hogy a „Hattyu“ vendéglő nagy termét renoválni fogja s e célra 5000 frtot szavazott meg, amely összeg nem a városi pótdátot fogja terhelni, hanem a kölcsönveendő 30000 frtblól fog fedeztetni.

**A csáktornyai jótékony nőegylet** f. hó 12-én tartotta évi rendes közgyűlést, a gyűlés főtagját képezte Pálya Mihályné egyleti pénztáros jelentése, miről bővebben a jövő számban.

**Tűz volt** f. hó 18-án reggel 3 és fél óraker Csáktornyan a perlaki utcában. Elégett egy pajta. A gyorsan megjelent tűzoltók meggátolták a tűz terjedését amiben nagy segítségükre volt a hó, amely a szomszéd szalmával fedett házakat vastagon befedte. Ezen tüzeset alkalomával a szakértők egybehangoz bírálata alapján, igen kitűnőknek bizonyultak a vascókatuk amelyek a város különböző pontján el vannak helyezve.

**Népfelkeles.** Dr. Orlai Antal honvédelmi-ministeri fogalmazó és honvéd-

hadnagy egy időszert műre hirdet előfizetési felhívást. A munka címe: „A népfelkelesről s óló 1886 évi XX. t. cz. magyarazata.“ Az író czélja, hogy a nagy közönség megismerje e nagy fontosságú törvénynek valódi következményeit és terheit. Múltán az állam valamennyi férfa a 19-ik évtől 42-ik illetve 60 évig a népfelkelesi kötelezettség alá esik, saját érdekében szükség van e munkára. Azért ajánljuk mindenkinek előf. ára 50 kr. előfizethetni a szerzőnél (Budapest, Vár, Tárnok-utca 10. sz.)

**Általános visszatzetsést** szült Csáktornyan a „Keszthely“ mult számában megjelent s a varazsdi városka pitányra vonatkozó, több napilap által atvett és elferdített ama rosszakaratu hir, hogy a varazsdi városkapitány f. hó 11-én éjjel, Csáktornyan tanusított botrányos magaviselete miatt a rendőség által ugyanakkor elfogatott és a csáktornyai városi börtönbe záratott, honnan másnap reggel csakis barátai közbenjárásával bocsátótlák szabadon. Képzeltető a varazsdiak megbotránkozása e hir fölött, melyet a többi napilap közül a „Pester Lloyd“ is közölt. Az igazság érdekében kötelességünknek tartjuk kijelenteni, miszerint a „Keszthely“ s általa több napilap eme hire téves információn alapszik. Nem igaz, hogy a kapitányt becstútlák volna, s reggel bocsátótlák volna szabadon. Ha oly égbekiáltó skandalumot követett volna el a városkapitány ur. annak lapunkban is nyoma lett volna, mert nekünk is ép oly kötelességünk a közérkölciség fölött örködni, mint akár a „Keszthelynek“. A kapitány ur összes bűn- az volt, hogy Csáktornyan egyik tisztességes vendég lőben, tisztességes magyar urak társaságában, akiknek vendége volt, több varazsdi urral együtt, jól mulatott. Ezt mi csáktornyaiak is meg szoktuk tenni Varazsdon. Egyébként a „Keszthely“

csáktornyai levelezőjének, mint aki velünk itt a határon él, tudnia kellene, hogy az ily hírek a békés szomszéd-sági viszony megrontására nagyon alkalmasak s a kivánatos kölcsönös szeretetnek nagyon utjába vágnak. Ily módon nem fogjuk horvát testvéreinket megnyerni. Birjunk kellő érzékkel az ily kényes természetű hírek megválogatásában, nehogy amit itt a határon egyesek kellő tapintattal évek hosszú során át építenek, azt egy kőzsa hir romba döntse.

**Nyilatkozat.** Bizonyos találatásokkal szemben inditva érzem magamat annak egyszerű kijelentésére, miszerint a „Keszthely“ című hétilap f. évi 3-ik számában „Pörüljár rendőrkapitány“ czimen megjelent közleményt nem én irtam, s hogy az említett laphoz semminemű érdekviszony nem kapcsol. — Csáktornyan 1887 jan. 21. BELÁNYI TIVADA: áll. tképz. tanár.

**Rövid hírek.** Presekán állami iskolát akarnak felállítani. — Szatrahoninecz község egyesülvé Szavazkavészszel szintén folyamodtak állami iskolaért. — A csáktornyai tűzoltók febr. 5-én, a perlakiak ugyanakkor tartják táncmulatásukat.

**A szerk. üzenet** lapunk mai számából tárgyhalmaz miatt kizorult. Kérünk t. munkatársainkóli türelmet a jövő számig.

**„THE GRESHAM“** életbiztosító társaság Londonban. Ezen társaságnak az 1886 év június hó 30. letelt 38-ik születéséről szóló jelentése, mely az 1886. december 20-an megtartott rendes közgyűlésen a részvényeseknek bemutatott, már megjelent. Ez évi jelentés több körvonalaitban a következő adatokat szolgáltatja. A lefolyt év eredménye kiválóan kedvező. Ez év folyamán alatt 6594 biztosítási ajánlat több mint 61.584.976.— frank értékben letta társaságnak benyújtva, melyekből 5889 ajánlat több mint 62.823.975 frank értékben fogadtatott el, melyekért a megfelelő számú kötvények tőnyel ki is allítottak. A visszbiztosításokért fizetett összeg levonása után a díjbevétel frk 14.562.065-10 Cts-ra rugott, mely összegben a frk 1.894.095-10 Cts-nyel első évi díjat beemfoglaltatnak. A kamatszámítás mérlege frk 3.995.138-05 Cts-nyel, és a díjbevitelhez csatlolv, a társaság évi jövedelmét frk 18.558.201-15 Cts-ra emelte. Az év folyamán a társaság által elbízottatási kötvények után kifizetett utalványozott összegek frk 7.478.425-00 Cts-nyel, a kibocsátási- és vegyes biztosítási szerződésekkel eredő már esedékes követelések. — frk 2.369.470-43 Cts-nyel tettek. Kötvények visszavásárlásáért frk 996.826-98 Cts-nyel kiadva. A szerződések pontos betartását garantáló biztosítási tőke frank 3.491.157-19 Cts-nyel emelkedett. — Az ületév végén

a társaság cselekvő vagyona frk 94.408.165-62. Tőkehelyezés: frk 2.088.296-67 a brit kormány értéktől, frk 1.220.697-92 az indiai és gyarmati kormány értékeiből, frk 15.052.543-09 időgen állami értékeiből, frk 3.765.076-98 garantált és előbbeségi vasuti részvényekben, frk 34.064.609-17 vasuti- és más kötelekben, frk 14.7.6.825 ingatlanokban, ideértve a társaság budapesti és bécsi házait, frk 10.005.205-20 jelzálogokban, és különféle értékekben frank 13.439.911-66 Cts.

## Nyitlér.\*

Valami akasztóóra való. nyomorult, hitvány, gyáva, gazember, avagy gazdó, nem tudom zsarolási vagy más czélból-e? egy idő óta minden léptemmel figyel-mmel kísérei és szerelmi vi-zonyokat emlegetve, egy igen tisztelt család szeplőtlen becsületét beárnyékolni és önmagáéhoz hasonlótá tenni igyekszik azáltal, hogy aljas mondat, sértést tartalmazó zárt és nyílt névtelen leveleket küldöz ide-oda egyeseknek, sőt az én házi békémet is feizavarni célozza, mert irkafirkait feleségemnek is sürdén küldözi, melyet az rendszerent olvasatlanul nekem átadni szokott.

Egyelőre nem tudván a névtelen tettes ellen fellépni, tehát a sajtó nyitléri rovatát veszem igénybe s ez uton tudtára adom a gaznak, hogy tág körben és minden irányban megtettem a lépéseket, miként a gyáva, becsületlen levelező neve felismertessék és tudomásomra jusson s erős reményem, hogy az sikerülni fog. — Addig is tehát figyelmeztetem, hogy jól imádkozzék, miként a lepel, amely gaz nevéet takarja, fel ne lebbenjen, mert akkor kukoricza gániczan táplált rince erus bőrén magyaros elégteltel fogok magamnak venni.

Ezen nyilatkozatomnak főczélja az lévén, hogy felkérjem a ti-ztelt közönséget, miszerint ha netán tudomással bírna valaki a gaz- gyáva névtelen levelező kiletéről sziveskedjék azt nekem felfedezni, mely esetben az illető felfedezőnek ezennel (50 frt) ötven frt jutalmat kötelezek — akár saját rendelkezésére, akár pedig az illető felfedező által meghatározandó jótékony czélra kilitetni, hogy a társadalom oly aljas egyéntől szabaduljon, ki ma egyik hónap mási család becsületét támadja meg, akit névtelensége miatt, még kérdőre vonni sem lehet.

Csáktornyan 1887. jan 19.

SÉBA ISTVÁN.

\* E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal magára a SZERK.

Urednička pisarnica je u stanju tiskare Fischela Filipa u Čakovcu. — S urednikom razgovarati se mora: ponedjeljak, sredo, četvrtak i subota ob 11. i 4. vru. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika u Čakovcu. Izdateljstvo: Knjižara Fischela Filipa u Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

# MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Cena je:  
Na celo leto . . . . . 4 frt  
Na pol leta . . . . . 2 „  
Na četvrt leta . . . . . 1 „  
Oglasi se poleg pogodbe 1 fal računaju. Iz vnu toga se mora platiti za svaki oglas kulikopt izlazi, 80 kr. vladni strošek.

## G l a z

Iznadjenje glaza je veliki čin u clovečanstvu. Deneš se već glaz hasnuje tak u malih kolibicah, kak i u najvećih palačah. Glaz nam posuda svetlosti u hižu, i brani nas od zločestoga vremena; iz glaza dobivamo svakojačke prilične posude, svakojačko oružje pri znanoštih, pri mašinah nekoji deli takaj su iz glaza napravijeni. Kaj goder su ljudi u zadnjih stolecáh pri prirodoznanstvu iznašli, to skorom moraju glazu zahvaliti. Da nebi bilo glaza, nebi mogli zvezdoznanci zvezde pregledavati, fizikuši i kemikuši svoje probe zvršavati!

Kak se je glaz pronal, to se nezna za sigurno. Plinius rimski vučunjak piše, da su jedenput na morju putujući t-govci šteli na suhoj zemlji obedovati. Ali kad su doli zili iz ladje nisu nigde našli kamena, da bina njega kotla deli, zato su morali iz ladje donesti kamenje sode, i na njem khati. Najedenput spazili su, da jim je s-da n-stala, a doli su našli u pesku prekviljivu tvrdu stvar. To bi se bilo pripetilo leta 1000 pred Krist nar. Ali tko je jedenput videl, kakov veliki ogenj gori u glaznoj fabriki, taj bude taki pomislil, da ogenj trgovcov nije mogel sodu i peska raztaliti, i na glaz preobrnuti. Glaz su sigurno još egiptomci iznašli 2—3000 let pred Kr. nar., kak to svedočuju glaznati grobi Thebe i Memphisu. Vu noveša vremena odkapali su Ninive varaša, i tam su našli glaznatu posudu. Rimljani spoznal su glaz, kad su Egiptoma zavzeli, i s početka delali su iz njega penezi, i bolje su ga cenili kak zlato. Za kratko vreme se je glaz tak razprostranil, da su vu kupali-tu uc samo obloke, nego i poda delati, kak

su to vu Herkulanomu i Pompeju našli. Nadalje delati su svakojačko posudje i cifrarije iz glaza svakojačke farbe, ali šajbe na obloke još nisu znali delati. Na najlepših cirkvah bili su obloki iz mehurov i drvenih tablah. Jedno tri jezere let nisu znali ljudi glaznate šajbe delati. Vu Europi su takaj stoprav u 15. stolecu pričeli glaznate šajbe jako drage, i samo bogati ljudi su imeli glaznate obloke, ali su svi bili farbanj. Više malih šajbah su morali skupa skeliti, ako su šteli veće obloke na cirkve napraviti; takovi obloki bili su vu 5. stolecu najpredi na cirkvi vu Konstantinopolju, Sofiji i Rimu. Vu Francuzkoj pričeli su vu 6. a Englezkoj vu 7. stolecu glaznate obloke delati. Glaznati šajbah bilo je jako malo, i samo su se onda jako pomnožile, kad je vu 13 stolecu Velencia pričela glaz delati. Za kratko vreme bile su glaznate šajbe po celoj Europi razprostranjenje, a Velencia je kroz to jako obogatila. Tam su delati najpredi glaznata zrcala vu leta 1308. Zatim su pričeli fabricirati glaza vu Českoj, Francuzkoj i Englezkoj. Vu Zürichu su već 1402 leta pričeli i zastore na obloke delati, vu Begu su bili 1.450 prvi glaznati obloki, a vu Magjarskoj na koncu 14 stolecu. Northumberland englezki herceg si je svoje glaznate šajbe navek dal spakuvati, i s sobom je vozil, ako je kam putovai. Vu Mailandu i Florenciji bili su obloki vu pilacih još leta 1750 leta s papirom zakeljeni. Ali potiam je glaz faleš postal, i sad ju već najdemo vu svakoj kolibici. Najpredi su delati okrugle šajbe na obloke, potlam šest i osamvuglaste. Velike šajbe još nisu znali delati. Vu 15. stolecu pričeli su glaz s dijamantom rezati.

(Drugiput dalje)

## Očevidni list uredništva „Medjimurja“.

Poštuvani gosp. Urednik! Vu 3. broju letošnjih njihovih novinah bilo je „Očevidno p tanje iz Podturna“, vu kojem se pita, da jeli su oni penezi, koji su bili prošeni za dubravsko pogorelce, na svoje mesto dospeli.

Ovo pitanje nije moći prez odgovora ostaviti, i zato vu ime našega poglavarstva dajem na znanje, da iz Podturna nikakovi dari nisu došli.\*

Priposlano blo je do denešnjega dneva: Iz Priloka 6 frt. 50 kr. penez žitek i hrana iz Draškovec 15 frt., iz Goričan 16 frt 89 kr. iz Hodošan 21 frt. Na zadnje: čisti dohodek katoribeke plesne zabave 25 frt. 84 kr., ter se zato svim daroviteljom vu ime pogorelcov lepo zahvaljem.

Zahvalnost bili bi mi zato izkazati, ako se Podturencani niti nebi bili opitali, kad bi se već prošenje darov dovršilo.

Osim toga hvala lepo podturenskim dariteljom i skrbiteljom, i osiguravajih, da budu penezi i dari još lahko došli na svoje mesto, jer prošenje i pobiranje darov još podjednom biva. S tim ostajem vu Dubravi 18 januara 1886.

sluga ponizen  
Pichler Imre

## Očevidni list uredništva „Medjimurja“.

Poštuvani g. Urednik! Prosim naj mi dopustiju malo mesta vu njihovih novinah, da napomenem plesnu zabavu, koju su katoribski mladići za podpomaganje dubravskih pogorelcov složili.

Prije nego bi svoje račune razpolagal, sloboden sem se vu ime onih, koji

\* Vu katoribskim listu denešnjega broja su napomenuti nekoji podturenski daritelji. Morli su ove izkazi vu proš. broju naših novin!

su bala ravnali, najlepše se zahvaliti onim, koji su stvari za izigravanje i penezne dare alduvali

Stvari za izigrati darovali su: Bachrach I. H iz V. Kanize, Braća Hirschleri iz D. Dubrave. gospa. Kele Gjurija, Mauzburger vitez Saboretijeva gospa, Mörce Denežova, dočica Pollák Emenuela, gospa Dr. Rozsai Emanuela, Rabenstein Samuelova gospa, Šafran Jožef, Scheinberger Károl, Schlesinger Izidor iz Dubrave, Schönfeld Karol iz V. Kanize, Schönfeld Nandor i Schwartz Samuelova gospa iz Kaposvara.

Preplate i penezi dari: Šipoš Karol iz Priloka 1 frt., Pichler Imre iz D. Dubrave 1 frt., Schlesinger Moric iz Podturna 50 kr., Acs Jožef iz Podturna 30 kr., Goričanec Jožef iz Podturna 40 kr. Kluger Jožef iz Podturna 20 kr., Kluger Mihaj iz Podturna 10., Vrančič Jožef iz Podturna 20 kr., Vrančics Mihaj iz Podturna 20 kr., Kerman Janoš iz Podturna 50 kr., Sebal Jakob iz Podturna 50 kr., Sebal Jožef iz Podturna 20 kr., N. N. 20 kr., Kumpić Gjurio iz Podturna 20 kr., Kollay Lajoš iz Podturna 50 kr., Bratkovics Henrik V. Kaniza 50 kr., Šlamek Jožef D. Dubrava 1 frt., Lövinger Emil D. Dubrava 2 frt. Kele Gjurio 50 kr. Rabenstein Artur V. Kaniza 1 frt. Neufeld Ödön D. Dubrava 1 frt., Rabenstein Viktor 50 kr. Pollák Leopold 50 kr., S boretti Karolj 50 kr. Kohn Šamuel 50 kr. Prokop N. inžinir iz Šajerskoga 1 frt., Dr. Rozsai Moric 50 kr., Poilak Henrik 50 kr., Šafran Janoš 50 kr., Rabenstein Samuel 50 kr. Spiegl Jožef 50 kr., Schönfeld Karolj V. Kaniza 20 kr., Braun Bernard 30 kr. Scheinberger Karol 1 frt., Kohn Károl D. Dubrava 20 kr. Hirschler Jakob D. Dubrava 2 frt., Vratil Tivadar

D. Dubrava 50 kr. Svega skupa 22 frt 70 kr.

Dobiček s tombolom 72 frt 68 kr. čisti dohodek 3 frt. 24 kr. Preplate 22 frt 70 kr; za dubravske pogorelece darovano je 25 frt. 94 kr. koja summa je bila 13. o. m. na svoje mesto poslana.

G. Kollay Lajos notarijus naj prime vu ime pogorelcov najtoplešu hvalu za svoj trud.

S tim ostajem g. uredniku. Vu Kottoribi 18 januara 1887.

sluga ponizen:  
**Steinauer Jozef.**

## Tvoj spomenek.

(Pezma)

Dan dolazi, dan prolazi,  
Na vremena križu leti,  
Uspomene zakopane:  
Samo kip tvoj vek ostaje.

V srcu mojem i sad plamti,  
Prva ljubav još sad gori;  
Tebe radi tolko trpim,  
Radi tebe v srcu susim,

Tebe želi sve mi biće,  
Svaki san tvoj kip mi riše;  
Ti bila si vera nada,  
Sunce sjajno mega srca

Zvezda gor na plavom nebu,  
Oblak lagan tam vu zraku;  
A ja dete, koje vmiri  
Nade s aki dnevnik novi.

Prav kak listek povehnuti  
Čekam i ja dan proletni;  
Al' kaj listu protuletje:  
Meni život to nedaj . . .

Priredil: **A. Pataki.**

## Koji su za domovinu trpeli.

(Dalje.)

Črnovice, odgovori ov na upravljeno na njega pitanje, nego prosim, da nebi govorili.

I vu temnih predstavah bete nika se sve va podpunoj jasnoći prikazavši, gde vidi čete si razpršene, a on sam je kakti ranjeni sužanj ovamo doveden

Već se zatim neje oglašil, već nikaj neje pitall do ta vnoga je znal.

Zdehnuvši duboko, obrnul se k steni zaprevši oči si.

Vračitelj je mislil, da spi, neje ga zueimiraval naj počiva, sen bude hasnovito na njega deloval.

Čeli dan, čez celu noć neprestano je spal podpukovnik, kaj već i drugo jutro činilo se da bi jako potihio spal.

Nego ovo spanje se je vračitelju jako dvojbena pričinjało, išel je k nemu te ga s rukom nježno doteknul, da bi se prebudil

Nego vu onom trenutku si malo neprestrašeno prsta nazad povleče!

Zanešeni junak jako je spal, ali tak duboko, da ga iz počinka nikakva zemeljska buka nebi prebudila, ne, niti vika pobeđonosnoga neprijatelja ne.

Kak vračitelj podigne odoru pokrivaču ledeno telo, vidi, da je odmetavši zamotek rane junakove skrvaren.

Brez jedne reči, brez jednoga glasa, brez jednoga potresenja je vumrl, uiti okolo njega neprestano hodeći i stojeći vračitelj neje opazil smrtne mu borbe.

\* \* \*

Pokoj večni naj skoznije vrhu poživajućih ti pod stranskom zemljom ostatkov, vrli domoljubni junak, zanosni vitezi budi ti sen tih i miru sve do dneva onoga, gda budeš na glas trublje sve pokojne na novi život nukajuće no'o nebo i novu zemlju videl, koji leta i grobja već nebude imel, gde bude svetla koruna dičnosti ovenčavala pepelne ostatke mučeničke slobode.

\* \* \*

„Narod buće se vu svako vreme sa zahvalnostijum spominat junakih činov zanosnih domobrancah“ reče 1848 letnih zakonah i narodno spravideše od 1867 leta je svojom većinom zatajilo za slobodu se bojeće slavne junake, kratilo jim je i usajmenjilo nagradu (dar), koju bi jim

bilo moglo podeliti jeden list na zakonnarskoj tabli, na koju naj jim imena budu upisana

Naj zažge anda pesništvo svet vrhu brez spomenih jim prašnih ostatkov, izspevav slavna jim i brezsmrtua delal

(Konec).

## Kaj je novoga?

— **Tolvaji vu kloštru.** Fontfrideiskoga kloštra blizo Nardo ne su 11. o. m. tolvaji nspali. Deset tolvajov došlo je čez oblok vu gvardijanovu sobu i zahtevali su od njega 10,000 frankov. Gvardijan ni e se prestrašil, nego se je izmed tolvajov vuu skopal, i počel je zvoniti. Na to su se fratri skup sbežali, a tolvaji pričeli streljati i strelili su tri fratre. Ali buduē je fratrov na broju 60 bilo, zato su se tolvaji prestrašili i pobegli.

— **Najstaresoga erdeljskoga človeka** zakopali su 9. o. m. vu Gyulaféhervaru. Človek bil je 112 let star, navek se je jednako držal, leško je hodil, imel je dobroga apetita samo oči su mu slabe bile. Leta 1816 bil je soldat i sprevaljal je cara Ferencu iz Gyulaféhervara va Nagy-szeben, i s tim se je on više put hvalil.

— **Dar rimskomu papi.** Sv. otec papa dobil je jednoga lista prez podpisa i k tomu 1 milijon lirah (talijanski penezi.) Lepi dar.

— **Zgoreta željeznička fabrika.** Vu Pečuhu se je željeznička fabrika 14. o. m. ob 2 vuri v noci vužgala. Ova fabrika zazidana je pred petimi letmi, a sad je iz nje pepeš. Svi ognjogasci i težaki nisu mogli velikoga ognja pogasiti. Ognjogasci su do poldneva podjednom gasili. Iz Bpešte došla je komišija pregledavat kvara, koj je više kak 300,0000 frti

— **Vadasija perzijskoga saha.** Perzijski saha jako rad vadasi, na ono mesto, gde on vadasi, nitko nesme dojt vadasi. Ne zlatvija strelil je saha jednoga tigriša. Njegovi ovačari povedali su mu za mesto, gde se jeden tigris zadržava. Saha odputil se je taki na lov. Kad su pogođiči tigris triša stivali, zdigne saha pušku k oku, i na 60 korakajov daljine tak je strelil tigriša, da je na mestu mrtev ostal. Perzijski saha je jako dober lovec, on je već strelil jedno za drugim dva medveđa.

— **Španjolski tolvaji.** Glasovitoga tolvajskoga vodju Melguresa su vu jednoj vodi mrtvoga našli, i tak je njego va banda raztepena. Veliju, da je Melgures 400,000 frti vrednosti ostavil svojoj rodbini.

— **Boj vu rudnici Girgenski,** vu Talijanskoj. Tam su 15. januara 3 težaki čekali s nozi na neprijatelje, i na nje su napali. Ovi su se oštro branili, ali su dva težaki mrtvi ostali na mestu. Tretji bojnič je ves ranjen.

— **Odredba za zakon domaće obranbe** (népfölkelés) je već gotova, i za kratko vreme bude se razglasila. Veli se, da vu prvom letu samo na 100 000 ljudih računaju. Ovo pitanje je za vnoge obitelji važno, jer pod ovaj zakon spada svaki človek do 42 leta dobe svoje.

— **Stanovništvo Francuzke** se je po lauskom brojnju na 33.218,903 podiglo, vu zadnjih pet let se je dakle stanovništvo za više kak pol milijuna pomnožilo. Penezni posli pak su sve bujsi, vu zadajem letu su za 72 milijune menje dobili nuter kak su računali.

— **Vu zadnjem tnednu** je Bismarck herceg nemški cancellar držal govora, vu kojem je napomenul i branil odluku, da bi se nemška soldadžija pomnožila. Čela Europa se bavi s tim govorom. Za našu Monarkhiju je napomenul, da je Austrijsko-Magjarska monarkhija s Nemškon tak sigurno skopčana, kak nigdar predi. Bismarck hoće mir na dalje zadržati. Sadašnje stanje zato drži za teško, jer Austro-Magjarska i Ruska se med sobom vu nekojih poslih vtečeju, i zato bude jako teško mir ostal. Dužnost Nemškoga orsaga je ove težkoće odstraniti, i ove dve vlasti pomiriti. Bismarck veli, da se Nemška samo od Francuzov ima bojati. Govori od premenljivosti francuzkoga puka i nestalne vlade. Zato moraju Nemci pripravni biti, da vu Francuzkoj nastupi takova vlada, koja se bude štela fantiti nad Nemškom. Bismarckov govor je jako ozbiljen i ošter

bil, kad je od toga tabora govoril. On ne drži Francuze za slab, ako bi Francuzi Nemce nadvladali, onda bi tak s njimi baratali, kak vu zadnjem stoletju i na početku ovoga stoletja, krv bi jim cecali, da se nebi mogli opet podiči i osloboditi. Ako pak bi Nemci bili jakši, onda, veli Bismarck, nastojali bi Francuze čisto na nkač deti. Tabor leta 1870 bil bi igra proti 1890 letošnjemu tabo u. Iz toga govora se jasno vidi, da bi nam Nemci samo onda došli na pomoć proti Rusom, ako bi našu velevlast zbrisati šteli, Nemci s Rusom nikvoga posla neimaju. Oni imaju samo jednoga neprijatelja a to je Francuz. Nemci si moraju svu snagu i jakost skup zebirati, ako hoćeju nadvladati.

— **Kratke novine** Vu Čakovcu bil je 18-ga o. m. oženj. Zgorela je jedna parma. — Preseka bude dobla kr. školu. — Strahouinec i Savskaves su takajše p osili za kr. školu. — Čakovečki ognjogasci budu 5. februara a priložki akaj 5. obdržali svoju plesnu zabavu.

## Nekaj za kratek čas.

Pred lesom nebeskom.

„Odpri mi sv. Peter, ja sem zaslužil kraljestvo nebesko.“ Kakva dela si činil?

Imel sem jednu punicu.  
Stupi unutra sinko, ar je mučeničkov kraljestvo nebesko

Odpri i meni sv. Peter, ja sem dvestruko zaslužil kraljestvo nebesko.

Kaj si činil?

Imel sem dve punice.

Tvoje mesto je vu čistilišču, nesrečni!

Ali, sv. Peter . . .

Hajde natrag, kraljestvo nebesko je za mučeničke, a ne za norce.

Tak dragi prijatelj! kaj ti pod nikakov način nežeš vzeti ono frajlicu za ženu, koju sam ti ja preporučil?

Bogme nemrem. Ar ja samo takvu hočem vzeti za ženu, koja bude najmenje imala jezero mekot zemlje.

Dragi prijatelj, to ti bude vnoga paše za jedno marše.

Učitelj: Kak dugo je trpel trideset ljetni tabor?

Dijak: Pe'najst ljet.

Učitelj: Kak to, ti magarec?

Dijak: Zadnji put su nam gospon navučitelj rekli, da kaj god govori svet, samo mu moramo na pol veruvati.

Plebanuš: Kaj mu bude ime?

Kuma: (Koja je donesla dete na krst): Vse jedno, gospon plebanuš, kakvo goder, im itak drugo nebude iz njega kak kravar.

Učitelj: Poveć ti meni Paviek jedno stvarno ime.

Pavlek: Stol.

Učitelj: Dobro je, moj sinek; vezda se obrni k gospodinu inspektoru, pak i njim poveć jedno stvarno ime.

Pavlek: Osel!

Nū ti magha ec, kaj tak shulig, kaj ti se pripetilo?

Zito se plačem, kaj su mamica rekli, da si ti tatek prav takov lopov, kak Goldman, kojega su prešestni tjedem obesili.

Ti Peppek, kuliko je bogov?

Jeden.

To je ne moguće! Ar moj majster preklinja jedneput kojega jape, drugi put pak maminoga boga.

Krčmar: Doktor da se pri meni napije, veli: zutra budem plati, a drugo pak na vero pije a ja pak moram vino s gotovimi penezi platiti. Ja bi bil norc, da mu nebi duga duplišno pisal.

Donesel je inaš jednomu gosponu sižme i predal mu je, gospon je sižme vzal i rekel inašu:

Dobro je.

Inaš, prosim ponizno milostivnoga gospodina, ako me bude moj majster pital, da kuliko sam tringelta od njih dobil, kaj mu budem onda rekel?

Gost. Čuješ, Tobiaš, kaj je to za delo! Jedna maha je vu mojem vinul Kelner. To je ne moguće prosim ponizno.

Gost. No pak hodi gledat.

Kelner: Onda je morala ve nuter opasti, ar sem ja prvije sve vun shital, koje su bile vu flaši.

Fiškaliuš. Anda kaj misliju gospon prebanuš, da bi imal vrag pravdu s plebanušom, gdo bi dobil pravdu?

Plebanuš: Im, ja tak mislim da bi vrag dobil, ar na njegovoj strani je na veke jeden fiškaliuš.

No kak vam ide? zapital je jeden gospon Zagorca, koji je kohače trzil.

Zagorec: Ah tak dragi gospon, kak betezniku svaku drugu vuru jednu šlicul

Profesor. Nol da bi ti imel četiri vole, pak bi ti je gdo vkral, kaj bi onda delal?

Dijak: Prosim ponizno! ja bi se plakal.

Obsudil je sud cigana na galge, i kada su ga već svezali i obesili, vtrgla se je vuža i cigan je opal zdrav i živ na zemlju.

No to mi se je još ne pripetilo, rekel je srdito frajman.

Niti meni se je još ne pripetilo, odgovoril cigan.

Gost. Kelner, ja budem platil! Imam sedem zemlji i jednu kupicu pive.

Kelner: To je 23 krajcarov, onda pak prosim dragoga gospona, da drugiput ošedneju, naj si sobom zemeju kupicu pive, pak naj idu k peku pit.

Kaprol: Ti magarec! ti vre moraš na veke zadnji dojt na mustru!

Regrat: Prosim ponizno gospona kaprola, im negdo mora zadnji biti.

Gost. Čujete vi krčmar, vi ste meni zadnji put tak zločesto vino dali, da me je od njega čeli dan glava bolela.

Krčmar: Jeden čeli dan? No onda su ne pili moje najhujše vino.

Gost. Naj mi poveja gospon krčmar gde je ona pitovna sova, koja je znala pred mojim oblokom skakati? Denes sam nju još ne videl va vrtu.

Krčmar: vezda su ju prav pojeli kakti pečenku.

Gost. No naj but Nego kak njim se stelo to siramagko stvar zaklati?

Krčmar: Naj se za nju nestaraju, im je sama vcerkla.

Šmile. Čuješ ti Pinkász, ov konj je sekendljivi.

Pinkász. Naj me ve mahom vrag vzeme ako je ov konj sekendljivi.

Šmile. No, pak kakov hasen budem imek ja oi toga ako tebe vrag vzeme a ja pak od tebe kupim sekendljivoga konja.

## Pripostano.\*)

Odpri list

Stanku Balaskoviću i njegovoj ženi Alojsiji vu Verbovici.

Ako budem oize podpisanu još jedneput kaj takvoga čul, da vi od mene i od moje žene nepoštenoga govorite i nas podgovarjate, onda budem na ovom mestu s vami mojega računa napravil. Pazite se dobro Verbovčanci i Rimšćanci od zločeste jezike!

Vu Verbovici, dne 15. jan. 1887.

Koczen Ferencz.

\*) Za članak pod ovim naslovom ne odgovarja Uredništvo

## CENA ŽITKA.

Pšenica 8.60 9. — — Hrt 5.75 6.75

Ječmen 6. — — 7. — — Zob — 6 — —

Kuruza stara 6. — 6.05 — Nova 5.80 —

## LOTTERIJA.

Budapešt 16. januara 1887.

48. 51. 12. 49. 45.

Srećnost 6:

MARGITAI JOZSEF

Urednik.



**Szegények sorsjegyei** kiadja **Bécs város tanácsa.** Főnyeremény **1000 arany** stb. Egy eredeti sorsjegy ára **50 kr.**

Nyilvános húzás visszavonhatlanul 1887. február 22-én. 5100 nyeremény több mint 80,000 frt értékben

Sok nyeremény aranyérmékben, ezüstérmékben, bécsvárosi 100 frtos sorsjegyekben, arany és ezüst tárgyakban.

Ezen sorsolás Ő Felsőlegének kivételes helybenhagyásával Bécs város tanácsa által rendeztetett és az ugynevezett értékpapír-sorsolással — melyek a sorsjegyek mennyiségéhez képest nagyon csekélyek és többnyire értéktelen nyereményeket biztosítanak — össze nem hasonlíthatók. 10 sorsjegy megrendelésénél 5 forint értékben azok díjmentesen küldetnek meg, a hivatalos sorsolási listákkal együtt — Kevesebb mint 10 sorsjegy megrendelésénél szíveskedjenek még 20 krt portóra és a sorsolási listákkal megküldésére mellékelni

Sorsjegyek nem léteznek ezen sorsoláson. — A vidéken kaphatók minden bank- és váltóüzletben, a legtöbb postahivatalnál és lotto gyűjtődében

600 4 - 6.

**SCHLHÄMMER és SCHATTERA váltóüzlete Bécs.**

Nagy választék  
**menyasszonyi ékszerekben.**

Nagy választék  
névnap ajándékokban.

Nagy választék nászajándékokban.



Van szerencsém ezennel a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani az újonnan berendezett és dusan felszerelt

**ABANY. EZÜST és**

**nagy chinai ezüst áruk raktáromat,**

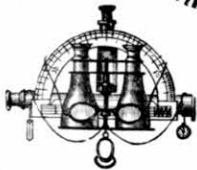
(főtér, az új lakarepéztári épületben) hol e szakmába vágó díszes-

**mindennemű ajándékoknak**

igen alkalmas tárgyak a legutányosabban beszerezhetők.

Bátorlodom még a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani jól beren-

**optikai áru raktáromat.**



209 99 - \*

Nagy választék születésnap ajándékokban.

4833 tk. 86

**II. Árverési feltételek**

Az államkincstár végre hajtónak N o v á k i m r e neje Gollub Rozália végrehajtási szünetelő elleni 88 frt 89 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében.

1. Az

**1887 évi február hó 14-ik napján d. e. 10 órakor**

a IV. hegykerületi községi bíró házában megartandó nyilvános árverésen árverés alá hozattatik a n. kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő IV. hegykerületi 219 tjkvben 1/2 részben Pintarics Dóra 1/2 részben Ivanics Mariska és 1/2 részben Novák Imre és neje Gollub Rozália tulajdonán levő ingatlanokra nézve a végrehajtási törvény 156 § a a) pontja értelmében az egész ingatlanokra és pedig 408 hr. sz. a. 460 frt. 433 hr. sz. 840 frt. 644 hr. sz. 72 frt. becsárban

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron aul is eladtni fognak.

3. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, át vagyis 46 frt. 84 frt 7 frt. 20 kr. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Csáktornyan a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1886 november 29 én 609 1 - 1

4834. tk. 86

**II. Árverési feltételek.**

Zalamegye összesített árátára végrehajtónak M á r c s e c z J á n o s végrehajtást szünetelő elleni 227 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében

1) Az

**A ki kétségben van a felett,**

hogy a hírlapokban feldicsört gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az írjon egy levelezőlapot Richter kádo-ínteztetnek Lépésbe s kérje a „Betegbarát” című újságot. E könyvcskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult készítmények vannak részletesen ismertetve, hanem **betegségekről szóló jelentések**

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziázer is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szoroscsen elháríttassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvcske segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A újságot megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.

**1887. évi február hó 17-ik napján d. e. 10 órakor**

a nedelíci közösen házánál megartandó nyilvános árverésen árverés alá hozattatik a n. kanizsai törvényszék a (csáktornyai kir. járásbírósg) területén: lévő Nedelíci 966 tk. 79 hrsz. a. fekvő belsőség s ház felébe 20 frt, ugyanírt 77 hrsz. a. kert felébe 24 frt, a nedelíci 965 tk. 1332 hrsz. 82 frt. 1749. hrsz. a. 48 frt. 2525 hrsz. a. 103 frt. a 2275 hrsz. a. 9 frt. a nedelíci 970 tk. 1266. hr. sz. a. 1/2-ére 30 frt, az 1623 hrsz. a. 1/2 59 frt értékben, a nedelíci 966 tk. C 2 sor, a nedelíci 970. tk. C 2 sor sz. a. a. bekebelezett szolgalmi jognak épségben tartásával.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron aul is eladtni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, át vagyis 20 frt 2 frt 40 kr. 8 frt 20 kr., 4 frt 80 kr., 10 frt 30 kr., 90 kr., 8 frt 5 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881. november hó 1. 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Csáktornyan, a kir. bíróság mint telekvi hatóságnál 1886 nov. 29. 610 1 - 1

**Csáktornyan lévő házamat,**

mely áll 4 szoba 2 konyha, mellék-helyiségekből s melléképületekből, nem különben a pusztakoveci határban 17 hold egy tagban fekvő földelivel együtt vagy holdankint külön-külön szabad kézből **azonnal eladom**

A venni szándékozók bővebb értesítést alulírt tulajdonosnál nyerhetnek.

Csáktornyan 1887. jan. 10.

**ÉNY. LAUBHEIMER JÓZSEFNE**

**VU ČAKOVCU STOJEČU HIŽU.**

(4 szobe, 2 kuhnje, štala, skeden i t. d.)  
nadalje vu pustakovskom hataru 17 mekot zemelj, skupa iij posebno po meko: ah, iz slobodne ruke **taki pro dajem.**

Kupci naj se javiju pri meni.

Čakovec, 10-jan 1887.

**ÉNY. LAUBHEIMER JÓZSEFNE**



**PSEHOFER J.**

gyógyszertára

**BÉCS, SINGERSTRASSE 15. SZ.**

„Zum goldenen Reichsapfel.“

**Vertisztító labdacskok,** melyek előbb universalis piruláknak nevezettek, ezen betegség, melyekben ezer meg ezer esetben csudálatra méltó hatásúknak ne bizonyultak volna. A legmagasabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszerek haszátalanul alkalmazattak, ezen labdacskok által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészségé követhetnek. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr., egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvétellel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 40 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldhetik.)

Számtalan köszönő irattal tölthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb élevezetük után a legkülönbözőbb és súlyos betegségekben, köszönetet mondanak. Mindaz, aki egyszer kísérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szert.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:

Leongang, 1883 május 15. minden dolgot végezhet. Ezen közleményemet minden tisztelt áram! Önnek pirulái valahán csu-den szenvedő javára felhasználhatja s kérem együt-dálatra mellesz működnék, nem olyanok ezek, mint egyéb dícsőített szerek, hanem segít ye nyomatnak derab kínai szappant is. Kiváló tisztelettel majdnem mindenben.

NOVÁK ALAJOS, főkerész.

A huszötör küllött pirulák legtöbbjét ismerő-seimnek és barát-imuk osztottam, s mindnyáján segítették, még magastorn egyenk is a küllöböző bajukból, ha nem is teljes gyógség, de teljesen javulat tapasztaltak, s fölvet használni akarják. Ké-javulat gyorsan megszüntették, de azért az ugyneve-deni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencsésük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadják bennő köszönetünket.

DEUTINGER MÁRTON.

Bécs-Szent-György, 1882. febr. 16

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláért, mert isten segítségével mellett, nóm, ki évek óta miserében szenvedett s ha bár még most is ilyeneket bevennie kell, egész-sege annyira helyre állott, hogy ifjú frissérggél

Tekintete ur! Elre bocsátvi, hogy önnek min-den gyógyszerre egyformán jó, mint a kitünő fagy-dálatra, mely az én családban több idűt fagyda-ganatot gyorsan megszüntetett, de azért az ugyneve-deni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencsésük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadják bennő köszönetünket.

Tisztelettel C. V. T.

Bécs, 1881. febr. 20.

**Fagy-balz-am,** Pserhoffer J.-től, hosszú Leongang, 1883 május 15. minden dolgot végezhet. Ezen közleményemet minden tisztelt áram! Önnek pirulái valahán csu-den szenvedő javára felhasználhatja s kérem együt-dálatra mellesz működnék, nem olyanok ezek, mint egyéb dícsőített szerek, hanem segít ye nyomatnak derab kínai szappant is. Kiváló tisztelettel majdnem mindenben.

**Szem-essencia,** Romersháusentől. 1 pa-lack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.

**Golyva-balzsam,** megbízható szer a golyva nyak ellen. Egy palack 40 kr.

**Tannochinin-pomadé** Pserhoffer J. től, számos ezöti legjobb minden hajnövesztő szer közt, melyet orvosok elismernek. Egy elegánsan kialakított nagy adag 2 frt.

**Élet-essencia,** (prágai cseppek) elrontott mindennemű áltesti bajok ellen. 1 palack 20 kr.

**Általános tapaszt** Stendel tanartól, vágott és szurt sebekre, rossz- indultu daganatok, meg idült, gyakran fel pattantó labdagatokra is, körmömegekre, sebekre s gyuladt részekre és egyéb szenvedéseknél ajánlható 1 doboz 50 krajczár.

**Ökörfarkviráguedv,** általánosan ismert, kitünő háziázer katarrus rekedtség, göresös köhögés. Stb. 1 palack 50 kr.

**Általános tisztító só** Valrich A. W.-től kitünő háziázer, a rossz emésztés köve-kezményei, fejfájás, szárdelés, gyomorgöres, mellégés, aranyér, dugulás ellen. 1 csomag 1 frt.

**Amerikai köszvény-kenőcs,** legjobb szer minden köszvényes és reumatikus baj- fogfájás, ischiaasz, fülfájás ellen. Stb. Ára 1 frt 20 kr.

**Ferenc-pálinka,** 1 palack 60 kr.

**Alpsi növényenedv,** W. D. Bernhár-d. től. 1 palack 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

**Lábizzadás elleni por** 1 skatulya 50 krajczár.

**Mindennemű homeopathiai gyógyszerek készletben vannak.**

Az itt megnevezett készítményeken kívül minden az osztrák lapokban hirdetett bel és külföldi pharmaceutikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő cikkekről pontosan és olcsón gondoskodunk.

A postai küldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénz-beküldésre vagy utánvétellel.

A pénznek előleges beküldésével (legjobb postautalvánnyal) a pos-tan kevesebbe kerül, mint az utánvételnél.

608 1 - 12.



**C A C A O**

**ESOKOLADE**

**VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től**

melyek az első bécsi szakács-művészeti-kiallítás on a legfőbb díjjal, a díszok-mánnyal lönék kitüntetve. Valódi egyedül csak a mi hatóságilag bejegyzett véd-jegyünkkel és czégünkkel ellátott. Kaphatók valamenyvi előbbkelő fűszerkereskedésben és csemege áruhelyeken valamint Csáktornyan:

**STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF** urak kereskedésében. Vidékre postautánvétellel küldetik.

**Victor Schmidt & Söhne,** cs. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi székhely: Bécs, IV. Allegasse Nr. 48 (nächst dem Südbahnhofe.) 406 27-52